

Міжнародний гуманітарний університет
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

М Е Т О Д И Ч Н І В К А З І В К И

до виконання практичних робіт

з курсу

«Фінансовий менеджмент»

для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології» освітньої програми «Ресторанні технології»

СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання

Одеса-2024

МГУ

УДК: 336.64(075.8)

Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології» освітньої програми «Ресторанні технології» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / О. Б. Каламан. Одеса: МГУ, 2024. 21 с.

Укладач:

О. Б. Каламан, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри

Рецензент:

І. О. Кузнецова, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту, Одеський національний економічний університет

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради

Міжнародного гуманітарного університету

(протокол № 1 від 31.08.2024)

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

«Фінансовий менеджмент» являє собою один із перспективних напрямів в економічній науці, що органічно поєднує теоретичні розробки в галузі фінансів, управління, обліку, аналізу з практичними, сконструйованими в його рамках. Тому здобувачі можуть працювати у сфері управління грошовими потоками на підприємствах індустрії гостинності усіх форм власності. Мета курсу полягає у вивченні методології управління фінансами підприємства, методів прийняття фінансових та інвестиційних рішень. У курсі розглядаються сучасні технології управління фінансами, а також логіка використання моделей, що описують процес ціноутворення на фінансові активи, для ухвалення рішень з управління фінансами корпорації та оцінки вартості бізнесу. Отримані знання дають можливість випускникам самостійно розробляти програми управління фінансами підприємства стратегічного і тактичного рівнів, визначати схеми фінансування та контролю фінансово-господарської діяльності підприємства.

Фінансовий менеджмент – це система принципів, засобів та форма організації грошових відносин підприємства, спрямована на управління його фінансово-господарською діяльністю, в яку входять: розробка та реалізація фінансової політики підприємства; інформаційне забезпечення (складання та аналіз фінансової звітності підприємства); оцінка інвестиційних проектів і формування “портфеля” інвестицій; поточне фінансове планування та контроль.

ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ

СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Фінансовий менеджмент» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств

харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 9. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 6. Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки.

СК 13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН 15. Впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства.

ПРН 19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

ПРН 23. Мати навички з організації роботи окремих виробничих підрозділів підприємства та координування їх діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Видів управлінських рішень і методи їх прийняття.
2. Призначення, структури та змісту основних фінансових звітів організації.
3. Основних показників фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, ділової та ринкової активності, ефективності та

рентабельності діяльності.

4. Фундаментальних концепцій фінансового менеджменту.
5. Принципів, способів та методів оцінки активів, інвестиційних проектів та організацій.
6. Основних теорії корпоративних фінансів.
7. Моделей оцінки капітальних (фінансових) активів.
8. Джерел фінансування, інститутів та інструментів фінансового ринку.

Вміння:

9. Ставити цілі та формулювати завдання, пов'язані з реалізацією професійних функцій.
10. Аналізувати фінансову звітність та складати фінансовий прогноз розвитку організації.
11. Оцінювати ризики, прибутковість та ефективність прийнятих фінансових та інвестиційних рішень.
12. Уміти оцінювати прийняті фінансові рішення з погляду їхнього впливу на створення цінності (вартості) компанії.
13. Обґрунтовувати рішення у сфері управління оборотним капіталом і вибору джерел фінансування.
14. Проводити оцінку фінансових інструментів.
15. Застосовувати моделі управління запасами, планувати потребу організації в запасах.

Навички:

16. Методів аналізу фінансової звітності та фінансового прогнозування.
17. Методів інвестиційного аналізу та аналізу фінансових ринків.
18. Розуміння технології підвищення капіталізації компанії, зростання вартості бізнесу та генерування динамічного грошового потоку; а також принципи формування та організації основних джерел фінансової та управлінської інформації, основні прийоми та методи створення бази даних

для операційного аналізу на різних стадіях життєвого циклу бізнесу.

19. Володіння теоретичними знаннями про базові концепції фінансового менеджменту, фінансовий механізм управління підприємством і фінансові моделі фірми. При цьому необхідно обов'язково фіксувати увагу на взаємозв'язках між складовими фінансового управління та реальними економічними процесами, які вони відображають.

20. Орієнтування у фінансовому, податковому та управлінському обліку, інфраструктурі фінансових ринків і технологіях роботи на них, знати сучасні методи фінансової діагностики, одержання узагальнених характеристик, агрегування інформації та її оброблення за допомогою засобів організаційної та обчислювальної техніки; сучасні методи пошуку, збирання, систематизації та використання інформації, практично використовувати засоби.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 1 (3 ГОД.)
СУТНІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

План:

1.1. Становлення фінансового менеджменту у світовій практиці управління підприємством.

1.2. Фінансовий менеджмент як система управління.

1.3. Технології фінансового менеджменту та функції фінансового менеджера.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

1.1. Становлення фінансового менеджменту у світовій практиці управління підприємством

1.2. Фінансовий менеджмент як система управління

1.3. Технології фінансового менеджменту та функції фінансового менеджера.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняття фінансового менеджменту як галузі наукових знань.

2. Якою є основна мета фінансового менеджменту?

3. Що на вашу думку є предметом фінансового менеджменту?

4. Визначте підсистеми фінансового менеджменту, які управляють і якими управляють?

5. Охарактеризуйте основні функції фінансового менеджменту як керуючої та керованої підсистеми.

6. На яких основних концепціях базується фінансовий менеджмент ?

7. За якими ознаками класифікують фінансовий менеджмент ?

8. Назвіть основні завдання фінансового менеджменту.

9. Яка роль відводиться механізму фінансового менеджменту в

реалізації управлінських рішень?

10. Які є спільні ознаки в діяльності фінансового менеджера і підприємця?

Виконати практичне завдання:

1. Визначте величину активів підприємства, якщо випуск продукції становить 700 одиниць на рік за ціною 80 грн./од., постійні витрати 14 тис. грн., змінні витрати 40 грн. на одиницю продукції, економічна рентабельність – 15%.

2. Обчисліть коефіцієнт трансформації для підприємства і поясніть його значення, якщо випуск продукції становить 5000 одиниць на рік за ціною 35 грн./од., постійні витрати 120 тис. грн., змінні витрати 30 грн. на одиницю продукції, величина активів підприємства – 250000 грн.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 2 (3 ГОД.)
ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

План:

2.1. Базові концепції фінансового менеджменту.

2.2. Агентські витрати та їхня роль у фінансовому менеджменті.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

2.1. Базові концепції фінансового менеджменту.

2.2. Агентські витрати та їхня роль у фінансовому менеджменті.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає організаційне забезпечення фінансового менеджменту?

2. Назвіть центри відповідальності підприємства та наведіть їх характеристику.

3. Яким чином класифікується інформаційне забезпечення фінансового менеджменту?

4. Назвіть показники, що формуються за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел інформації.

5. Яким чином класифікується фінансовий аналіз?

6. Охарактеризуйте основні системи фінансового аналізу.

7. На яких системах базується фінансове планування на підприємстві?

8. Які методи використовуються під час прогнозування основних показників довгострокового фінансового плану підприємства?

9. Назвіть основні форми фінансового контролю на підприємстві.

10. Охарактеризуйте основні етапи побудови фінансового контролінгу на підприємстві.

Виконати практичне завдання:

1. Визначте позитивний, негативний та чистий грошові потоки підприємства від операційної діяльності. Виручка від реалізації продукції – 1800 тис. грн. Матеріальні витрати – 620 тис. грн. Витрати на оплату праці – 390 тис. грн. Інші операційні витрати – 350 тис. грн. Дебіторська заборгованість – 38 тис. грн. Кредиторська заборгованість – 41 тис. грн. Сума ПДВ, сплачена підприємством, – 312 тис. грн.

2. Визначте позитивний, негативний і чистий грошові потоки підприємства від інвестиційної та фінансової діяльності. Придбано основних засобів – 120 тис. грн. Отримана довгострокова фінансова позика – 80 тис. грн. Реалізовано обладнання – 90 тис. грн. Сума сплачених відсотків за кредитами – 32 тис. грн. Придбані цінні папери інших підприємств – 100 тис. грн. Отримані дивіденди від довгострокових фінансових інвестицій – 60 тис. грн. Виплачені дивіденди власникам підприємства – 123 тис. грн.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 3 (3 ГОД.)

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

План:

3.1. Вплив асиметричної інформації на прийняття інвестиційних і фінансових рішень.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

3.1. Вплив асиметричної інформації на прийняття інвестиційних і фінансових рішень.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення терміну "стратегія".
2. Назвіть елементи комплексу стратегічного планування.
3. Що розуміють під фінансовою стратегією підприємства?
4. Охарактеризуйте основну мету фінансової стратегії підприємства.
5. Перерахуйте завдання фінансової стратегії підприємства.
6. Потенційна ефективність фінансової стратегії підприємства залежить від впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Охарактеризуйте їх.
7. Назвіть основні етапи формування фінансової стратегії підприємства.
8. Дайте характеристику компонентам фінансової стратегії підприємства.

Виконати практичні завдання:

1. Підприємець обирає можливість вкладення 15000 грн. на п'ять років: (1) під 15% за умови нарахування складних відсотків і виплати одноразово; (2) під 19% за умови нарахування простих відсотків і виплати наприкінці кожного року. Розрахуйте прибутковість вкладення коштів і надайте рекомендації щодо їхнього ефективного використання.
2. Яку суму повинен покласти підприємець у банк на депозитний рахунок у поточний момент часу, якщо за процентної ставки 16% за умови нарахування складного процента через 3 роки він планує отримати 15000 грн.?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 4 (3 ГОД.)

УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

План:

4.1. Міжнародні стандарти фінансової звітності.

4.2. Структура фінансової звітності підприємства.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

4.1. Міжнародні стандарти фінансової звітності.

4.2. Структура фінансової звітності підприємства.

Питання для самоконтролю:

1. В чому полягає сутність поняття «грошового потоку»?

2. Сформулюйте мету і завдання управління грошовими потоками підприємства.

3. За якими ознаками класифікуються грошові потоки?

4. Що таке чистий грошовий потік і валовий грошовий потік?

5. Опишіть рух грошових потоків в результаті здійснення операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства.

6. Які фактори впливають на формування грошових потоків?

7. Яка методика аналізу грошових потоків?

8. В чому полягає оптимізація грошових потоків?

9. Які існують політики щодо управління грошовими потоками? Охарактеризуйте їх.

10. Які грошовий потік вважають дефіцитним, а який надлишковим?

11. У чому полягає збалансування грошових потоків у часі і за обсягами?

12. Які інструменти використовуються для збалансування дефіцитного грошового потоку у короткостроковому і довгостроковому періодах?

13. Які заходи доцільно вживати для збалансування надлишкового грошового потоку і максимізації чистого грошового потоку?

Виконати практичні завдання:

1. Ціна власного капіталу підприємства складає 25%. Величина власного капіталу на початок року 358 тис. грн., на кінець звітного року 438 тис. грн. Визначте суму дивідендних виплат підприємства за користування

акціонерним капіталом.

2. Розрахуйте ефект фінансового важеля (ЕФВ), якщо вартість власних коштів складає 20 тис. грн. На розширення виробництва фірма взяла кредит в сумі 40 тис. грн. під 12% річних. Прибуток фірми склав 15 тис. грн.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 5 (3 ГОД.)

ОСНОВИ ФІНАНСОВИХ ОБЧИСЛЕНЬ

5.1. Аналіз руху грошових коштів.

5.2. Оцінка активів підприємства.

5.3. Активи підприємства: оцінка поточної вартості

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

5.1. Аналіз руху грошових коштів.

5.2. Оцінка активів підприємства.

5.3. Активи підприємства: оцінка поточної вартості.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте економічну сутність прибутку.

2. Мета й об'єкти управління прибутком.

3. Назвіть основні завдання управління прибутком.

4. Що розуміють під моделлю управління прибутком підприємства?

5. Охарактеризуйте поняття "дохід" та "витрати".

Виконати практичне завдання:

1. Прибуток фірми до сплати відсотків і податку складає 4400 грн. Вартість всіх її активів 25000 грн. Величина позичкового капіталу 15000 грн., фінансові витрати за користування ним складають 2400 грн. Розрахуйте рентабельність власних коштів і чистий прибуток фірми.

2. Економічна рентабельність фірми 20%, ефект фінансового важеля на рівні 15%. Прибуток фірми складає 800 грн. Якою повинна бути норма розподілу прибутку, щоб внутрішні темпи росту фірми досягнули 15%?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 6 (3 ГОД.)

ЦІЛІ ТА ЛОГІКА ОПЕРАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ

План:

- 6.1. Визначення величини зносу об'єкта.
- 6.2. Аналіз фінансового становища підприємства.
- 6.3. Цілі та методи аналізу.
- 6.4. Оцінка та аналіз динаміки зміни та стану господарських засобів підприємства.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

- 6.1. Визначення величини зносу об'єкта.
- 6.2. Аналіз фінансового становища підприємства.
- 6.3. Цілі та методи аналізу.
- 6.4. Оцінка та аналіз динаміки зміни та стану господарських засобів підприємства.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть види діяльності підприємства, за якими формують його доходи.
2. Сформулюйте основні принципи управління витратами.
3. Охарактеризуйте фактори, які впливають на величину прибутку.
4. Дайте характеристику розподілу та використанню прибутку.
5. Які основні цілі дивідендної політики підприємства?

Виконати практичні завдання:

1. Постійні і змінні витрати фірми перебувають у співвідношенні 2:3. Рентабельність продукції 12%. Прибуток фірми 750 грн. Обчисліть валову маржу і ефект виробничого важеля для фірми та охарактеризуйте їхні значення.
2. Визначте поріг рентабельності, якщо прибуток фірми складає 10 тис. грн., затрати на виробництво продукції 50 тис. грн., в т.ч. матеріальні витрати

17 тис. грн., амортизація основних засобів 5 тис. грн., оплата праці основних робітників 13 тис. грн., оплата праці адміністративно-управлінського і допоміжного персоналу 15 тис. грн.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 7 (3 ГОД.)
УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ТА СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ
ПІДПРИЄМСТВА

План:

7.1. Характеристика фінансового та управлінського обліку: зарубіжний досвід.

7.2. Особливості фінансового та управлінського обліку.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

7.1. Характеристика фінансового та управлінського обліку: зарубіжний досвід.

7.2. Особливості фінансового та управлінського обліку.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні складові оборотного капіталу.
2. Які переваги і недоліки необоротних і оборотних активів?
3. Як розраховується оборотний капітал методами «знизу» і «зверху»?
4. Як визначаються поточні фінансові потреби підприємства?
5. Які фактори впливають на величину поточних фінансових потреб?
6. У чому полягають заходи прискорення оборотності оборотного капіталу і з якою метою їх проводять?
7. У чому полягає сутність спонтанного фінансування?
8. Що розуміють під факторингом?
9. Назвіть типи політики управління обіговим капіталом.
10. У чому полягає сутність поглибленого аналізу власних оборотних.

Виконати практичні завдання:

1. Підприємство планує продавати ручки. Ціна закупівлі 60 коп. за одиницю, ціна продажу 90 коп. за ручку. Підприємство платить за місце на ринку і сплачує заробітну плату продавцю 300 грн. Скільки ручок треба продати, щоб досягти точки беззбитковості?

2. Постійні і змінні витрати фірми перебувають у співвідношенні 3:7 і разом складають $\frac{3}{4}$ виручки від реалізації продукції. Величина виручки від реалізації продукції становить 75000 грн. Обчисліть запас фінансової стійкості (абсолютний і відносний показники) фірми та поясніть їх економічне значення.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 8 (3 ГОД.)

ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ

План:

8.1. Класифікація систем управлінського обліку.

8.2. Прийняття управлінських рішень.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

8.1. Класифікація систем управлінського обліку.

8.2. Прийняття управлінських рішень.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте характеристику поняттю інвестиції.
2. За якими ознаками класифікуються інвестиції.
3. Охарактеризуйте види та форми інвестиційної діяльності.
4. Що означають поняття "інвестиційний менеджмент", "інвестиційна діяльність", "інвестиційна стратегія", "інвестиційні правовідносини"?
5. Назвіть основні функції інвестиційного менеджменту.
6. Дайте характеристику управлінню інвестиційною діяльністю.
7. Назвіть критерії формування інвестиційного портфелю.
8. Що розуміють під реальними, фінансовими та інноваційними

інвестиціями підприємства?

9. Вкажіть основні показники, які використовуються для очікуваної ефективності інвестиційних проектів в сучасній практиці фінансового менеджменту.

10. Назвіть основні методи оцінки інвестицій, що використовуються при формуванні портфеля фінансових інвестицій підприємства.

Виконати практичні завдання:

1. Визначити просту ставку процентів, при якій первісний капітал у розмірі 24000 грн. досягне 70000 грн. через 2 роки.

2. Визначити період нарахування, за який первісний капітал 25000 грн. зросте до 40000 грн., якщо використовується проста ставка 30 %.

**ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 9 (3 ГОД.)
ОЦІНКА ВАРТОСТІ ТА ПРИБУТКОВОСТІ АКТИВІВ
ПІДПРИЄМСТВА**

План:

9.1. Законодавчі основи вітчизняного обліку.

9.2. Облікова політика підприємства: зміст і чинники.

9.3. Принципи формування облікової політики підприємства.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

9.1. Законодавчі основи вітчизняного обліку.

9.2. Облікова політика підприємства: зміст і чинники.

9.3. Принципи формування облікової політики підприємства.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення ризику.

2. Назвіть основні властивості ризику.

3. Обґрунтуйте об'єкт, суб'єкт ризику та його джерела.

4. Визначить підходи до класифікації ризиків.

6. Як Ви розумієте фінансовий ризик?
7. Охарактеризуйте види фінансових ризиків підприємства.
8. Які методи оцінювання фінансових ризиків відносяться до кількісних?
9. Що саме передбачає якісний аналіз фінансового ризику?
10. Обґрунтуйте основні елементи ризик-менеджменту.
11. Визначить основні складові системи управління фінансовими ризиками на рівні суб'єкта господарювання.
12. Яким чином реалізується на підприємстві політика управління фінансовими ризиками?
13. Які форми управління факторами ризику є найбільш актуальними в сучасних умовах господарювання?
14. Назвіть види стратегій управління фінансовими ризиками на підприємстві.
15. Обґрунтуйте підходи до вибору стратегії управління ризиком.
16. Охарактеризуйте зовнішні та внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків.

Виконати практичні завдання:

1. Банк видав своєму клієнтові позичку в розмірі 1 млн. грн. строком на півроку по ставці простих процентів 30 % річних. Визначити суму процентів і суму накопиченого боргу (нарощену суму).
2. Кредит у розмірі 500 тис. грн. видається на 3,5 роки. Ставка процентів у перший рік 30 % , а за кожне наступне півріччя вона зменшується на 5 %. Визначити суму накопиченого боргу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ДО ТЕМИ 10 (3 ГОД.)

ДИВІДЕНДНА ПОЛІТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ

План:

- 10.1. Складові облікової політики.
- 10.2. Розкриття облікової політики підприємства.

- 10.3. Фінансовий контур управлінського обліку.
- 10.4. Блок-схема фінансового управління підприємством.
- 10.5. Складові внутрішньофірмового фінансового управління та планування.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції:

- 10.1. Складові облікової політики.
- 10.2. Розкриття облікової політики підприємства.
- 10.3. Фінансовий контур управлінського обліку.
- 10.4. Блок-схема фінансового управління підприємством.
- 10.5. Складові внутрішньофірмового фінансового управління та планування.

Питання для самоконтролю:

- 1. Дайте загальну характеристику методів та моделей, які використовуються в фінансовому прогнозуванні та плануванні.
- 2. Поясніть етапи фінансового планування.
- 3. В чому суть методу відсоткової зміни реалізації?
- 4. Опишіть загальну схему розрахунку потреби у додатковому зовнішньому фінансуванні.
- 5. Поясніть етапи складання фінансового плану, опишіть загальну схему його складання.
- 6. Чому фінансовий план розглядають як програму управління фінансами підприємства?
- 7. Що Ви розумієте під змістом фінансового плану?
- 8. Які форми фінансових планів ви знаєте?
- 9. З якою метою здійснюють перспективне фінансове планування?
- 10. Які фінансові плани складають у складі поточного фінансового планування?
- 11. Розкрийте поняття бізнес-плану.

12. Які функції виконує бізнес-план?

13. Які напрямки формує попередній аналіз при розробці бізнес-плану?

Дайте їхню характеристику.

14. На які етапи поділяється метод «управління за цілями»?

15. Які вимоги необхідно враховувати при розробці бізнес-плану?

Виконати практичні завдання:

1. Первісна сума вкладу дорівнює 200 тис. грн. Визначити майбутню вартість вкладу через 5 років при використанні простої та складної процентних ставок у розмірі 20 % річних.

2. Розрахуйте майбутню вартість вкладу в сумі 50 тис. грн. при розміщенні його на 5 років і 20% річних на умовах нарахування складних процентів і періодах їх нарахування: а) кожного півроку; б) кожного року.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дема Д.І., Дорохова Л.М. Фінансовий менеджмент : підруч. Житомир, 2018. 320 с.
2. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
3. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліді О. Ю. Фінансовий менеджмент : підручник. За ред. д.е.н., проф.. О. В. Кнейслера. Тернопіль : Економічна думка, 2018. 478 с.
4. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ, 2019. 520 с.
5. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
6. Партин Г. О., Селюченко Н. Є. Фінансовий менеджмент : підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.
7. Фінансовий менеджмент : підручник. / Петро Бечко та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
8. Фінансовий менеджмент : підручник. За ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2019. 440 с.

Допоміжна

1. Іванюта П. В., Білецька Н. В., Шмагельська М. О., Британська Н. Н. Ефективність системи менеджменту за показниками діяльності підприємства. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія «Економіка та менеджмент». 2021. № 27. С. 133 – 143.
2. Іванюта П. В., Білецька Н. В., Шмагельська М. О., Британська Н. Н. Методичні основи антикризового управління компаній на Україні. Colloquium-journal. 2022. №9 (132), Część 1. (Warszawa, Polska). С. 45 – 50.
3. Іванюта П. В., Пиріжок С. Є., Бойко В. І. Характеристика планування як напряму для розвитку підприємства за його бізнес - процесами. Проблеми

інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія «Економіка та менеджмент». 2022. № 29. С. 81 – 91.

4. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Іванюта П.В., Петренко В. М. Бюджетування на підприємстві: підручник. Вінниця, «МЕРКЬЮРІ-ПОДІЛЛЯ», 2022. 600 с.

5. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства : навч. посібник / за заг. ред. М. І. Петренка. Вінниця : «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. 432 с.

6. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Петренко В. М. Економіка підприємства : навчальний посібник. : у 2-х т. / за заг. ред. М. І. Петренка. Вінниця : «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 2. 405 с.

7. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.]. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.

8. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / П. Бечко, О. Непочатенко, Б. Гузар, та ін.; за ред. П. Бечко. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>